

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΗΣ ΣΑΜΑΡΕΙΤΙΔΟΣ (Ιω. 4, 5-42)

†ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΝΙΚΟΠΟΛΕΩΣ ΜΕΛΕΤΙΟΥ

(Διασκευή ομιλίας στην Ανέζα, στις 4/5/1980)

Η πτώση της Εύας

Το σημερινό ευαγγέλιο μας χειραγωγεί στην ουσία της πνευματικής ζωής. Μια απλοϊκή γυναίκα, Σαμαρείτιδα, αλλά πολύ αμαρτωλή, ξεκίνησε να πάρει νερό από ένα πηγάδι. Ζητούσε επίγειο νερό, αλλά τελικά βρήκε επουράνιο. Κοπιάζε για υλικά και πρόσκαιρα, βρήκε τα άυλα και αιώνια. Έψαχνε για κάτι που θα της χρησίμευε στην παρούσα ζωή, βρήκε εκείνο που χρειαζόταν και ποθούσε η αθάνατη ψυχή της. Βρήκε το Χριστό!

Πολλοί άνθρωποι, δεν τον βρίσκουν τον Χριστό, δεν τον αναγνωρίζουν. Τον συναντούν καθημερινά, μα δεν τον καταλαβαίνουν. Η Σαμαρείτιδα τον είδε για μια στιγμή, τον γνώρισε και οδήγησε τους συμπολίτες της κοντά Του.

Ποια είναι η αιτία που μερικοί άνθρωποι κάθε ώρα και κάθε στιγμή τον συναντούν τον Χριστό και ποτέ δεν τον γνωρίζουν;

Λέγει το ευαγγέλιο, ότι ο Χριστός κουρασμένος από την οδοιπορία, κάθισε δίπλα σ' ένα πηγάδι στη Σαμάρεια, που το ονόμαζαν «φρέαρ του Ιακώβ». Σε λίγο εμφανίζεται μία γυναίκα, Σαμαρείτιδα, για να πάρει νερό. Ήταν ώρα «ωσεί έκτη». Μεσημέρι. Γιατί αυτή η λεπτομέρεια;

Την έκτη ώρα είχε πέσει η Εύα στην αμαρτία. Ήταν τότε που ο διάβολος μπήκε στον παράδεισο και άνοιξε κουβέντα μαζί της. Τι της είχε πει;

- Εύα, γιατί ο Θεός σάς είπε να μη τρώτε; Τι είσατε σεις που σας είπε να μη τρώτε;

Η Εύα έπεσε αμέσως στην παγίδα. Ο διάβολος της κέντρισε τον εγωισμό. Εκείνη τσίμπησε. Άρχισε τις διαμαρτυρίες:

- Δεν τα ξέρεις καλά! Ο Θεός μας είπε, ότι μπορούμε να φάμε τους καρπούς κάθε δένδρου. Μόνο από αυτό το δένδρο δεν μας επιτρέπει να φάμε. Έχουμε και εμείς δικαιώματα στη ζωή.

Τότε ο διάβολος, προχωρώντας στο δρόμο που του άνοιξε ο εγωϊσμός της Εύας, της πέταξε δεύτερο δόλωμα, πιο επικίνδυνο από το πρώτο:

- Καλά, και γιατί σας απαγόρευσε να φάτε αυτό το φρούτο; Δεν το βλέπεις; Είναι τόσο ωραίο. Αυτό, όταν το φάτε, θα ομορφύνει τη ζωή σας. Θα καταλάβετε τι είναι ζωή.

Έπειτα έριξε και τον τελευταίο του πόντο:

- Άμα το φάτε, όχι μόνο θα ευχαριστηθείτε με την υπέροχη γεύση του, αλλά αμέσως θα ελευθερωθείτε. Θα πάψετε να είσαστε δούλοι. Θα γίνετε και σεις Θεοί. Σεις, μόνοι σας, θα ξέρετε πιο είναι το καλό και πιο το κακό. Δεν θα έχετε ανάγκη να σας το πει κάποιος άλλος με το δικό του νόμο. Ο καθένας σας θα είναι για τον εαυτό του.

Η Εύα, πιάστηκε στο αγκίστρι του διαβόλου. Σκέφτηκε: αυτά που μου λέει είναι πολύ σπουδαία! Έτσι γίνεται η ζωή, ζωή. Διαφορετικά τι ζωή είναι; Να κάνεις ό,τι σου λέει ο άλλος; Να βλέπεις τόσο όμορφα πράγματα και να μη μπορείς να τα πλησιάσεις; Και να σου λένε όλο νηστεία και προσευχή;

Γοητευμένη από τις σκέψεις της, πήρε τον καρπό και τον έφαγε. Έδωσε και στον Αδάμ. Αφού έφαγαν, ούτε καλό αισθάνθηκαν, ούτε Θεοί έγιναν. Αλλά έπαθαν ένα φιάσκο. Γιατί; Γιατί από τη στιγμή εκείνη, αντί να αισθανθούν ωραία, κατάλαβαν ότι είναι γυμνοί και είπαν: «πού θα κρυφθούμε τώρα». Μήπως ξέρετε κανένα άνθρωπο, που έκανε αμαρτία και δεν ντρέπεται; Και δεν τρέχει να κρυφθεί; Ξέρετε καμμία αμαρτία για την οποία ο άνθρωπος καμαρώνει και δεν προσπαθεί να την κρύψει; Να ποιο ήταν το αποτέλεσμα της αμαρτίας της Εύας: ο άνθρωπος, που ήταν ελεύθερος και ζούσε ευχάριστα κοντά στο Θεό, τώρα θέλει να κρύβεται. Ακριβώς γι' αυτό όλες οι αμαρτίες χαρακτηρίζονται από τον Κύριο ημών Ιησού Χριστό «έργα του σκότους». Ο άνθρωπος για να τις κάνει χρειάζεται σκοτάδι. Να μην τον βλέπει κανείς. Να μη μπορεί κανένας να διαβάσει την καρδιά του, να δει πόσες αμαρτίες έκανε.

Και από εκεί και πέρα; Όλο αυτοεπαίνους. Αυτοδιαφήμιση. Ενώ πνευματικά είναι πανούκλα, παριστάνει τον καλό. Να το κατάντημα μετά την αμαρτία. Όμως υπάρχει και συνέχεια! Όσο παλιάνθρωπος και νάναι κανείς, έρχεται στιγμή που ακούει μια φωνή να του λέει: «Αδάμ, Αδάμ πού ει;». Από ποιόν κρύφθηκες; Από το Θεό κρύβεσαι;

Λίγο πολύ όλοι κάναμε κάποια αμαρτία. Σίγουρα καθένας μας την έχει ακούσει τη φωνή του Θεού που του λέγει: «Αδάμ, Αδάμ πού ει;». Πού κατάντησες; Έλα έξω. Παρουσιάσου. Ξεσκέπασε την ακαθαρσία σου. Ζήτησε το έλεος του Θεού. Να την πλύνει. Για να μπορείς να σταθείς μπροστά του με παρρησία. Πότε στεκόμαστε ενώπιον του Θεού με παρρησία;

Όταν γονατίζουμε μπροστά στην εικόνα του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και του λέμε με ταπείνωση: «Κύριε Ιησού Χριστέ, Υιέ του Θεού ελέησόν με τον αμαρτωλόν». Αυτό είναι το μεγαλύτερο θάρρος και η μεγαλύτερη παρρησία ενώπιον του Θεού. Η προσευχή για άφεση και συγχώρηση, είναι η πιο υπέροχη ελευθερία!

Σαμαρείτιδα. Το αντίθετο της Εύας.

Ας έρθουμε στη τώρα στη Σαμαρείτιδα. Πήγε να πάρει νερό. Ο Χριστός, αριστοτέχνης δάσκαλος, της λέγει:

- Δος μου λίγο νερό να πιώ.

Η Σαμαρείτιδα, σα Σαμαρείτιδα, δεν ήθελε να δει Εβραίο. Οι Εβραίοι, δεν ήθελαν να δουν Σαμαρείτες. Και όσοι ήταν φανατικοί - Εβραίοι και Σαμαρείτες - όταν συναντιόντουσαν στο δρόμο, όπως κάνουν και σήμερα μερικοί «αγαπημένοι χωριανοί», έστριβαν ο ένας στον άλλον τα νώτα. Βρίζονταν μέσα τους, χωρίς να μιλιούνται.

Ενώ λοιπόν η Σαμαρείτιδα - κανονικά - έπρεπε να πει «δε με ξεφορτώνεσαι» απαντά:

- Πώς τολμάς συ, Εβραίος άνθρωπος, και μου ζητάς νερό; Ποτέ δεν έγινε τέτοιο πράγμα.

Τότε ο Χριστός αρχίζει μια ωραιότατη διδασκαλία: «Αν ήξερες ποιος σου ζητά νερό, θα τον παρακαλούσες να σου δώσει «το ύδωρ το ζων». Που σημαίνει: Καλό είναι το νερό που βγάζεις με τον κουβά. Όμως, υπάρχει και ένα άλλο. Αν ήξερες τι αξίζει, θα το αναζητούσες. Θα άφηνες στην άκρη το νερό του πηγαδιού». Τι κάνει με τούτα τα λόγια ο Χριστός;

Είπαμε πριν, ότι ο διάβολος, προκάλεσε την Εύα να εκδηλώσει εγωισμό. Αντίθετα, ο Χριστός, προκαλεί τη Σαμαρείτιδα να δείξει ταπείνωση. Τίποτε δεν ξέρεις, της λέει! Αν ήξερες!... Θα ταπεινωσόσουνα. Θα ζητούσες να πάρεις νερό. Δεν θα έλεγες: έχω τον κουβά. Θα βγάλω και θα πιώ. Δεν έχω ανάγκη κανένα.

Ας φαντασθούμε τον τόπο. Είναι κατάξερος. Δεν υπάρχει τίποτε άλλο παρά ένα πηγάδι βαθύ. Και να σου λέει κάποιος: «αν ήξερες ποιος σου μιλάει, συ θα του ζητούσες νερό. Και αυτός θα σου έδινε νερό όχι σαν αυτό, αλλά διαφορετικό. Ζωντανό». Λίγο εγωισμό να είχες, θα του 'λεγες: «Δεν είσαι καλά». Πού θα το

βρεις το νερό; Σχοινί έχεις; Κουβά έχεις;

Αλλά η Σαμαρείτιδα, μίλησε στο Χριστό ταπεινά. Δεν άφησε τον εγωισμό να κυριαρχήσει πάνω της. Να την κάνει να σκεφθεί όπως της σφύριζε ο διάβολος. Απάντησε ταπεινά:

- Κύριε, για τέτοιο νερό ψάχνω. Αλλά πες μου, για να το καταλάβω καλύτερα. Πού θα το βρεις; Είσαι μεγαλύτερος από τον πατέρα μας τον Ιακώβ, που άνοιξε αυτό το πηγάδι;

Ο Χριστός προχωρώντας τη διδασκαλία του, της είπε ότι πράγματι, ο Ιακώβ άνοιξε ένα πηγάδι που πίνουν οι άνθρωποι νερό και κάποια στιγμή πεθαίνουν. Αυτός έχει ένα νερό που όποιος το πιεί ζει αιώνια.

Τι είναι αυτό που της λέγει; Δεύτερη πρόκληση για ταπείνωση. Όλοι ξέρουμε, ότι θα πεθάνουμε. Και να, έρχεται ο Χριστός και της λέει ότι όποιος πιεί από το νερό που θα του δώσω, δε θα πεθάνει! Η Σαμαρείτιδα και σ' αυτή την πρόκληση δεν απαντά εγωιστικά. Ούτε τον εμπαιζει. Αλλά λέγει: «δός' μου αυτό το νερό». Απαντά ο Χριστός:

- Θα στο δώσω υπό ένα όρο. Να πας πρώτα να φωνάξεις τον άνδρα σου.

Εκείνη, προσπαθώντας να κρυφτεί, του είπε: «Δεν έχω άνδρα».

Της λέγει ο Χριστός:

- Λες αλήθεια, ότι δεν έχεις άνδρα. Μέχρι τώρα είχες πέντε. Και τώρα, έχεις κάποιον, αλλά δεν είναι δικός σου.

Τι της έλεγε; Ότι όλη της τη ζωή, την πέρασε βουτηγμένη στην αμαρτία.

Τι ήταν τα λόγια του Χριστού για τη Σαμαρείτιδα; Ένα γερό χαστούκι. Προσβολή. Εξευτελισμός. Πότε ο εγωισμός επαναστατεί χειρότερα;

Όταν θίγεσαι και εξευτελίζεσαι. Αλλά η Σαμαρείτιδα, παρότι αισθάνθηκε ότι θίγεται, βλέπει να ανοίγει μπροστά της μια διαφορετική πραγματικότητα. Πραγματικότητα που δε δικαιολογείται ανθρώπινα, γιατί κανένας άνθρωπος – και προπαντός περαστικός – δεν ήξερε τι έκανε στην ιδιωτική της ζωή. Γιατί ήξερε να κρύβεται. Κατάλαβε λοιπόν, ότι αυτός που της μιλούσε ήταν του Θεού. Και ταπεινώθηκε μπροστά του. Κατάλαβε ότι η σοφία του Θεού είναι μεγαλύτερη από την ανθρώπινη. Και ζήτησε τη σοφία του Θεού λέγοντας: «Μήπως είσαι συ ο Χριστός;». Ο Χριστός της είπε: «Ναι, εγώ είμαι».

Τότε η Σαμαρείτιδα αισθάνθηκε τέτοια χαρά, που παράτησε τη λαγήνα της, έτρεξε στην πόλη και κάλεσε τον κόσμο να δει το Χριστό. Άφησε ο κόσμος την

πόλη και ήλθε στο Χριστό. Άκουσαν το λόγο του καιπίστευσαν πολλοί.

Πάντα ο ίδιος πειρασμός

Σήμερα, περνάμε μία κρίση. Μοναδική αιτία της είναι ο εγωκεντρισμός μας. Τον ίδιο πειρασμό που αντιμετώπισε η Εύα τον αντιμετωπίζει κάθε άνθρωπος της εποχής μας, με τον ίδιο ακριβώς τρόπο. Πιο απλά:

Ένας έφηβος που καλά - καλά δεν πρόλαβε να βγει στη ζωή, βομβαρδίζεται με δελεαστικά συνθήματα που απροκάλυπτα παρακινούν στην ικανοποίηση των σαρκικών επιθυμιών. Στο νέο αυτό, κανείς από τους γύρω του, δεν θα του μιλήσει για εγκράτεια. Αντίθετα, υπάρχουν άνθρωποι που κάνουν το ίδιο έργο που έκανε ο διάβολος στην Εύα. Θα τον πλευρίσουν και θα του πουν: «Ζήσε τη ζωή σου! Κάνε ό,τι σε ευχαριστεί». Τους ακούει και κάνει ό,τι τον ευχαριστεί, πριν ακόμα αποκτήσει μυαλό και σωστή κρίση. Και τι συμπέρασμα βγάζει; Αυτή είναι ζωή! Αυτά αποτελούν την ομορφιά της ζωής!

Μα έλα που θυμάται και το Ευαγγέλιο: «Δεν επιτρέπεται να κάνεις αυτό και εκείνο!» Τότε έρχεται ο διάβολος ή κάποιος άνθρωπος - όργανό του - και του λέει: «Ωχ καϋμένε! Παράτα τα! Οι παπάδες τα επινόησαν. Δεν το κατάλαβες πως η θρησκεία είναι το όπιον του λαού; Ηθικές αρχές δεν υπάρχουν. Τίποτα δεν υπάρχει. Μόνο συ υπάρχουν. Αξία στη ζωή, έχει να την περάσεις καλά». Το ίδιο γίνεται και με τις άλλες αμαρτίες. Ο διάβολος ξέρει να φουσκώνει τον εγωϊσμό μας.

Γι' αυτό η αγία μας Εκκλησία, ακολουθώντας τη μεθοδολογία του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού, με την οποία μάζεψε από την αμαρτία την Σαμαρείτιδα, την ίδια ώρα που η Εύα έπεφτε στην αμαρτία, μας διδάσκει ότι: «το αντίθετο της... Εύας, είναι η... Σαμαρείτιδα».

Και ότι όποιος θέλει να γλυτώσει από την καταστροφή της Εύας πρέπει να ακολουθήσει το δρόμο της Σαμαρείτιδας. Αμήν.-